

Kuntasopimus työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa

1. Sopijapuolet

Kunta	Y-tunnus	Sopimusyhteyshenkilö
1. Mikkelin kaupunki		Ari Liikanen
2. Mäntyharjun kunta		Jukka Ollikainen
3. Kangasniemen kunta		Risto Nylund
4. Juvan kunta		Mervi Simoska
5. Hirvensalmen kunta		Anne Matilainen
6. Pertunmaan kunta		Leena Ruotsalainen
7. Puumalan kunta		Matias Hilden

2. Sopimuksen, tarkoitus ja käytettävät nimitykset

Tällä sopimuksella sovitaan kuntien välisestä yhteistyöstä työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa (HE 87/2020 VP ja HE 114/2020 VP) (myöhemmin myös ”kokeilulaki”) Mikkelin seudulla

Tämä sopimus noudattaa kokeilun nk. ”pääsopimusta”, jossa sovitaan Mikkelin kaupungin, Mäntyharjun kunnan, Kangasniemen kunnan, Juvan kunnan, Hirvensalmen kunnan, Pertunmaan kunnan ja Puumalan kunnan (myöhemmin myös ”kokeilukunnat” tai ”kokeilualue”) sekä Etelä-Savon TE-toimiston, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä ja Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) välisestä yhteistyöstä sekä kuntakokeilusta annetun lain toimeenpanosta ja tavoitteiden toteuttamisesta. Etelä-Savon sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän kanssa laaditaan erillinen sopimus tämän kuntasopimuksen liitteeksi.

Tämä sopimus toimii sopimuksena viranomaistehtävien hoitamisesta Kuntalain 8 luvun 54 § mukaisesti kokeilulain sekä siihen keskeisesti liittyvän muun lainsäädännön tehtävien ja vastuiden osalta. Lisäksi sopimuksessa sovitaan muista kuin edellä mainituista kokeiluun liittyvistä tehtävistä kuntien välillä.

Osapuolet myötävaikuttavat osaltaan tämän sopimuksen tavoitteiden toteuttamiseen sekä pyrkivät hyvässä yhteistyössä toimimaan kokeilun tavoitteiden edistämiseksi.

Mikäli toisin ei erikseen sanota, sopimuksessa käytettävillä nimityksillä tarkoitetaan seuraavaa:
 Kokeilu–Tarkoitetaan Mikkelin seudun työllisyyden kuntakokeilua. Kohderyhmä –tarkoitetaan kokeilulaissa määriteltäviä kokeilun kohderyhmiä. Kuntasopimus – tarkoitetaan tätä yhteistyösopimusta. Kokeilulaki –Tuleva Kokeilun toteutusta säätelevä laki (HE 87/2020 VP).
 Kokeilutoimisto –tarkoitetaan projektin aikaista ja määräaikaista kokeiluun osallistuvaa henkilöstöä, jotka hoitavan viranomaistehtäviä. Siirtyvän henkilöstön työ- ja virkasuhteet työsuhteet säilyvät omissa taustaorganisaatioissa, mutta hankkeen aikana kokeilun johtaminen ja koordinaatio on Kokeilutoimistolla. Kokeilutoimistoa johtaa Mikkelin kaupungin virkasuhteessa oleva työllisyysvastaava. Lähipalvelu–Tarkoitetaan TE-toimiston sekä kuntien tarjoamia lähipalveluita projektin aikana.
 Osapuolet –Tarkoitetaan kokeiluun osallistuvia kuntia.

3. Sopimuksen tausta ja tavoitteet

Kokeilukunnat ovat vapaaehtoisesti ja erikseen laaditun aiesopimuksen ja päätösten pohjalta hakeutuneet ja päässeet pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaiseen työllisyyden edistämisen kuntakokeiluun. Kokeilussa eräitä valtion työ- ja elinkeinotoimistojen tehtäviä siirrettäisiin kokeilun ajaksi kuntien tehtäväksi laissa (HE 87/2020 VP ja HE 114/2020 VP) tarkemmin määriteltyjen ja osittain vaikeasti työllistyvien asiakasryhmien osalta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2021. Kokeilu kestäisi 1.1.2021–30.6.2023.

Kokeilualueelle siirretään kokeilun ajaksi työllisyyttä edistävien henkilöasiakkaan palvelujen neuvonta, ohjaus- ja palvelutehtävät, eräiden harkinnanvaraisten etuuskien myöntämistä koskevat tehtävät sekä eräiden työvoimapolitiittisten lausuntojen antaminen Kansaneläkelaitokselle ja työttömyyskassoille. Kokeilun kohderyhmään kuuluisivat työttömät työnhakijat, työllistettynä olevat ja työllistymistä edistävissä palveluissa olevat, joilla ei ole oikeutta ansiopäivärahaan sekä kaikki alle 30-vuotiaat ja kaikki maahanmuuttajat sekä vieraskieliset. Lisäksi kokeilualueilla olisi tämän lain nojalla mahdollisuus ottaa vastaan työnantajien ilmoituksia avoimista työpaikoista ja esitellä työantajille sopivia työnhakijoita kokeilualueelta.

Kokeilun tavoitteena on työllisyysasteen nostaminen, erityisesti heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistäminen sekä työttömyyden julkiselle taloudelle aiheuttamien kokonaiskustannusten hillitseminen. Julkisen työvoima- ja yrityspalvelun kehittämisessä hyödynnettäisiin kokeilusta saatua tietoa. Esitetyllä lailla annettaisiin toimivalta ja luotaisiin oikeudelliset puitteet tehtävien ja asiakkaiden siirtämiseksi kokeilulle. Kokeilun tavoitteena on saada tietoa siitä, parantaako kuntapohjainen palvelujen järjestäminen työllisyyden edistämisen vaikuttavuutta ja työllisyysastetta.

Kokeilualueella on kuntalain 8 luvun mukaiset keinot yhteistyönsä järjestämiseksi. Tämän sopimuksen tavoitteena on sopia kokeilun tavoitteisiin nähden vaikuttavasta ja tehokkaasta yhteistoimintamallista kuntakokeilun lakisäateisten tehtävien hoitamiseksi sekä kokeilun muista yhteistyössä toteutettavista tehtävistä kokeilun tavoitteiden saavuttamiseksi.

Sopimosapuolten välisellä yhteistyöllä sekä sovittavalla yhteistoimintamallilla tavoitellaan sitä, että riittävät henkilöstövoimavarat ja osaaminen saadaan laajasti asiakkaiden käyttöön koko alueella tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti eri asiointikanavia hyödyntäen. Kokeilualueen työnjohdon alle (tämän sopimuksen kohdan 4 mukaisesti) siirretään nimetyt TE-asiantuntijat, nimetyt kuntataustaiset asiantuntija sekä asiakasmääriensä suhteessa päätösoikeutta valtion palkkatukiin, starttirahoihin ja kulukorvauksiin sekä ostopalveluin kokeilulain mukaisesti. Fyysisten asiointipalveluiden ohella hyödynnetään yhtenäisiä valtion TE-palveluiden käyttöön tarkoitettuja etä- ja sähköisiä palveluita sekä kokeilun itse käyttöön ottamia sähköisiä palveluita. Kokeilussa suunnitellaan ja kehitetään toimintamalleja ja palveluita sekä digitaalisia ratkaisuja, joita myös otetaan kokeilussa yhteisesti käyttöön.

Kuntien välisellä yhteistyöllä sekä yhteistoimintamallilla tavoitellaan lisäksi hallinnollisen työn tehostumista ja osaamisen vahvistumista, hallintopäätösten sujuvuutta ja nopeutumista

Kuntasopimus työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa

kokeiluasiakkaiden näkökulmasta sekä yhdenvertaisuuden ja hyvän hallinnon periaatteiden laadukasta toteutumista kokeilulain mukaisten tehtävien sekä kokeilun tavoitteiden osalta. Lisäksi tavoitellaan työhyvinvointia ja tuottavuutta lisäävää laadukasta ja osaavaa työnjohdollista esimiestyötä kokeilussa julkista valtaa käyttäville TE-taustaisille asiantuntijoille ja kuntataustaisille viranhaltijoille.

Viime kädessä sopimuksella tavoitellaan kokeilulain mukaisten tavoitteiden toteutumista.

4. Sopimuksen sisältö ja sopimusosapuolten tehtävät

Kokeilualueen kunnilla on kokeilulain mukaisesti velvollisuus järjestää riittävästi ja asiakkaiden yhdenvertaisuuden turvaavalla tavalla kaikkia kokeilun piiriin kuuluvia palveluja kokeilun ja kuntansa alueella työmarkkinoiden toimivuuden ja osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi sekä maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi. Vastuut on eritelty kokeilulaissa (erityisesti pykälät 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 18, ja 19, 21, 22) kokeilualueen kunnille sekä kokeilun pääsopimuksessa.

4.1. Osapuolten yleiset tehtävät

- Kokeilukokonaisuutta koskeva yhteisen toimintamallin kehittäminen, ml. elinkeino- ja yritysyhteistyön sekä oppilaitosyhteistyön kehittäminen ja ohjausryhmään osallistuminen
- Kokeiluun liittyvien palvelujen suunnittelu, kehittäminen ja seuranta
- Viestiminen yhdessä sovitusti (viestintäsuunnitelma)

Kuntasopimuksen osapuolet sitoutuvat edistämään avointa, tasapuolista ja oikea-aikaista viestintää kokeilun aikana. Viestintää suunnitellaan ja toteutetaan eri osapuolten kanssa yhteistyössä. Osapuolet pyrkivät yhteisesti luomaan Kokeilulle myönteisen julkisuuskuvan, erityisesti yrittäjille ja työnantajille. Kokeilutoimisto laatii viestintäsuunnitelman yhteistyössä kuntien kesken.

4.2. Tällä sopimuksella Mäntyharjun, Kangasniemen, Juvan, Hirvensalmen, Pertunmaan ja Puumalan kunnat antavat työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain mukaiset viranomaistehtävät Mikkelin kaupungin hoidettaviksi seuraavasti:

- Työnjohdollinen esimiestyö TE-taustaisista kokeiluun siirtyvistä asiantuntijoista sekä myöntövaltuus valtion palkkatukiin, starttirahoihin ja kulukorvauksiin sekä kilpailutettaviin ostopalveluihin
 - resurssien käyttö kohdentuu koko kokeilualueelle asiakasmäärien ja -tarpeiden suhteessa.
- Työnjohdollinen esimiestyö kokeilualueen kaikkien kuntien kuntataustaisen henkilöstön niistä tehtävistä, jotka liittyvän kokeilulain virkavastuulliseen toimeenpanoon
- Kokeilulain toteuttamiseen liittyvät muut tehtävät ja vastuut.

Henkilöstösuunnitelma

Edellä kuvattujen tehtävien ja vastuiden hoitamiseen oleellisesti liittyy TE- ja kuntataustainen kokeilussa asiakastyötä virkavastuulla tekevä henkilöstö. Tehtävien, vastuiden ja roolien selkeyttämiseksi kokeilulle laaditaan ja ylläpidetään henkilöstösuunnitelmaa.

Kuntasopimus työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa

Henkilöstösuunnitelman valmistelee Mikkelin kaupunki. Henkilöstösuunnitelmaa voidaan tarkentaa kokeilun aikana tätä sopimusta muuttamatta sopimuksen seurantarvymän toimesta.

TE-taustaisen henkilöstön käytöstä ja kohdentamisesta kokeiluun sovitaan yhteisessä henkilöstösuunnitelmassa. Henkilötyöajankäyttö jaetaan tehtävänkuvien perusteella asiakastarpeita vastaavassa suhteessa kokeilukuntien kesken. Kaikkien työntekijöiden työnjohdollisena vastuutahona toimii Mikkelin kaupunki. TE-taustainen henkilöstö on hallinnollisesti työsuhteessa TE-toimistoon ja henkilöstösuunnitelmassa noudatetaan valtion virkaehtosopimusta. Henkilöstösuunnitelma sisältää tehtävänkuvien määritelmät sekä henkilötyöajan käytön ja kohdentumisen kullekin kokeilukunnalle. Henkilöstösuunnitelmassa on kuvattu myös asiakkaiden asiointikäytännöistä, henkilöstön tavoitettavuudesta sekä palvelu- ja päivystysajoista.

Henkilöstösuunnitelmassa esitetään myös kuntataustaiset osallistuvat henkilöt sekä eritellään ne henkilöt, keille haetaan URA- asiakastietojärjestelmän käyttöoikeutta. Myös näiden henkilöiden työnjohdollinen vastuu on Mikkelin kaupungilla siltä osin kun kyseisten henkilöiden tehtävät liittyvän kokeilulain mukaisten virkavastuullisten tehtävien hoitamiseen.

Kokeilulain mukaisia viranomaistehtäviä ja virkasuhteeseen liittyvää päätösvaltaa ja direktio-oikeutta TE-taustaiseen henkilöstöön käyttää Mikkelin kaupunki ja sen virkasuhteessa oleva henkilö, joka on edellä kuvattujen tehtävien osalta vastuussa sekä henkilöstösuunnitelmassa nimetty kyseisen henkilön työnjohdolliseksi esimieheksi. Virkavastuussa olevan ja direktio-oikeutta käyttävän henkilön työnantajakunta on vastuussa hallintosäännön tarkentamisesta kokeilulain tehtävien hoitoa vastaavaksi.

4.3. Mikkelin kaupunki hoitaa kaikkien sopijaosapuolten puolesta kokeiluun liittyvät muut tehtävät seuraavasti:

- Kokeilun johtamisesta ja kokonaiskoordinoinnista (työllisyyspäällikkö)
- Kokeilun palveluiden ja palveluprosessien kehittämisestä
- Hallinnon ja viestinnän tukipalveluista sekä tiedolla johtamisen palveluista
- Yhdessä hankittavista asiantuntijapalveluista ja tietojärjestelmistä
- vastaa kokeiluun liittyvistä ja koko kokeilun puolesta tehtävistä kumppanuussopimuksista.

4.4. Lähipalvelut

Osapuolet vastaavat Kokeilun kohderyhmään kuuluvien työttömien työnhakijoiden Lähipalveluiden järjestämisestä oman kuntansa osalta. Lähipalveluiden tuottamisessa huomioidaan kokeilulle asetetut tavoitteet.

Osapuolet vastaavat oman kuntansa osalta myös Kokeilun kuntakohtaisen toteutussuunnitelman sisältämistä ja muista kokeilun toteuttamisen kannalta oleellisista palveluista, toiminnoista ja niiden kustannuksista. Tarvittaessa kokeilutoimisto voi kilpailuttaa ulkoisia palveluiden ostoja yhteisesti ja osapuolet vastaavat hankkimiansa palveluiden kustannuksista.

5. Talous ja hallinto

Kokeilussa suunnataan valtion henkilöresursseja ja työllisyysmäärärahoja kuntien käyttöön. Työ- ja elinkeinoministeriö jakaa työllisyysmäärärahan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille, jotka osoittavat määrärahat työ- ja elinkeinotoimistoille ja kokeilualueiden kunnille. Kokeilussa julkiset työvoima- ja yrityspalvelut tarjotaan valtion talousarviossa osoitettujen työllisyysmäärärahojen puitteissa. Kunnille siirretään työllisyysmäärärahoja niiden vastuulle siirtyvien työnhakijoiden palveluiden tarjoamiseen.

Kokeilukuntien itse vastattavia lisäkuluja ovat TE-hallinnon tietojärjestelmien käyttöönotosta aiheutuvat kulut siltä osin, kuin tietojärjestelmät otetaan käyttöön kunnan työntekijöille. Kunnille kokeilusta aiheutuu kustannuksia asiakastietojärjestelmän käyttöönotosta ja työasemista.

Kokeilulain mukaisten tehtävien osalta valtio vastaa TE-taustaisen henkilöstön kustannuksista. Tässä sopimuksessa tarkoitettujen muiden tehtävien hoitamista varten laaditaan erillinen kustannusten vuosisuunnitelma. Kustannusjakoperiaatteena käytetään joko toteutunutta tosiasiallista kustannusta tai kustannusjyvitystä asiakasmäärän suhteessa.

Kokeilukuntien itse vastattavia lisäkuluja ovat TE-hallinnon tietojärjestelmien käyttöönotosta aiheutuvat kulut siltä osin, kuin tietojärjestelmät otetaan käyttöön kunnan työntekijöille. Kunnille kokeilusta aiheutuu kustannuksia asiakastietojärjestelmän käyttöönotosta ja työasemista.

Tässä sopimuksessa tarkoitettujen tehtävien hoitamisen pohjana käytetään kuntien asiakasmääriä suhteutettuna kokonaiskustannuksiin. Kustannukset jaetaan kunnittain aiheuttamisperusteella. Yhteisesti koko kokeilualuetta koskevat kustannukset jaetaan kunnittain asiakasmäärien suhteessa 31.12. asiakaslukumäärien mukaisesti. Kustannuslaskelmasta vastaa Mikkelin kaupunki/kokeilutoimisto ja kustannuksista laaditaan vuosisuunnitelma etukäteen elokuussa. Asiakasmäärät tarkistetaan laskutuskausittain toukokuun työttömyystilastojen mukaan. Mahdollisista muista ennakoimattomista kokeiluun liittyvistä kuluista sovitaan tarvittaessa erikseen ohjausryhmässä.

Osapuolet vastaavat kokeilua koskevista tilatarpeistaan itse.

Laskutus tapahtuu vuosittain maaliskuun loppuun mennessä

Mikkelin kaupunki laatii ensimmäisen arvion kustannusten kokonaismäärästä sopimuksen liitteeksi sekä raportoi etukäteen muita sopimusosapuolia, jos laskutuskausittain kustannuksissa ennakoidaan tapahtuvan huomattavia (> +/- 25 %) muutoksia.

Kokeilu ohjausryhmä koostuu kokeilukuntien nimeämistä edustajista TE-toimiston ja ELY-keskuksen edustajista, oppilaitosten (2. aste ja amk), elinkeinoelämän ja 3. sektorin edustajista. Esittelijänä ohjausryhmässä toimii työllisyysvastaava ja sihteerinä asiakaspalveluvastaava. Ohjausryhmä voi täydentää kokeilun aikana kokoonpanoaan.

Kuntasopimus työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa

Kokeilulle nimetään operatiivinen projektiryhmä, jota asiakaspalveluvastaava johtaa. Asiakaspalveluvastaava raportoi tarvittavista asioista työllisyysvastaavalle, joka vie asiat tarvittaessa ohjausryhmään. Projektiryhmä koostuu mm. kuntien työllisyysvastaavista.

6. Sopimuksen ja tehtävien hoidon seuranta

Kunnat perustavat seurantaryhmän, jonka päättää yhdessä ja yksimielisesti kokeiluun liittyvistä tämän sopimuksen mukaisista tehtävistä: henkilöstösuunnitelmasta, kokeilun yhteisestä kustannusjaosta kohdan 5 periaatteiden mukaisesti. Seurantaryhmä myös valvoo sopimuksen vastuiden toteutumista sekä pyrkii ensisijaisesti tulkitsemaan tämän sopimuksen soveltamista, toteutumista ja yhteensovittamisen kysymyksiä kokeilun pääsopimukseen nähden. Seurantaryhmä kokoontuu vähintään kahdesti vuodessa.

7. Laskutus

Laskutus tapahtuu vuosittain etukäteen tammikuun loppuun mennessä. Maksuehto on 21 pv netto, viivästyskorko korkolain mukainen.

8. Vahingonkorvaus

Tämän sopimuksen mukaisten tehtävien hoitamisessa mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen kustannuksista sopijaosapuolet ovat vastuussa niin, että vahingonkorvausvastuu on yhteisvastuullinen.

9. Erimielisyyksien ratkaisu

Tästä sopimuksesta johtuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan sopimuskuntien välisin neuvotteluin. Mikäli yhteisymmärrykseen ei päästä, erimielisyydet ratkaistaan hallintoriita-asiaina hallinto-oikeudessa.

10. Tietoturva

Tämän sopimuksen mukaisten tehtävien hoitamiseen liittyvästä tietoturvasta vastaavat sopijaosapuolet kukin omalta osaltaan.

11. Sopimuksen muuttaminen ja tarkistaminen

Tämän yhteistoimintasopimuksen muutoksista päätetään sopijakuntien valtuustojen yhtäpitävillä päätöksillä.

12. Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Sopimus on voimassa työllisyyden kuntakokeilusta annetun lain voimassaoloajan. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2021. Kokeilu kestää 1.1.2021–30.6.2023. Jos kokeilulakia pidennetään samassa muodossa, tämä sopimus kattaa myös pidennetyn ajan. Kokeilu voidaan kokeilulain mukaan myös

Kuntasopimus työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa

keskeyttää ja päättää kokeilulaissa määritellyin perustein. Tällöin myös tämän sopimuksen voimassaolo päättyy.

13. Muut ehdot ja huomioon otettavat asiat

Päätökset ja sopimuksen allekirjoitukset